

PANNON PALATINUS

Elfelejtett

hírek

11.

Felgyorsult világunkban a hírközlő szervezetek, médiumok naponta újítják meg híreiket, mert kíméletlen verseny zajlik a szenzációk és katasztrófák első közléséről. A „hír” csak rövid ideig marad a címlapokon, és idővel már senki nem emlékszik az eseményekre. A hírközlő szervek nem foglalkoznak természettudományi összefüggések elemzésével, ezért a korábbi „szenzációk” jövőre ható folyamatait sem követik nyomon. A PANNON PALATINUS az Elfelejtett hírekben a természet változásainak összefüggéseit kívánja nyomon követni a hírek felelevenítésével.

Ökológiai hírek a nagyvilágból

II.

2007. augusztus

Fallikus jégoszlop a klímaváltozás legújabb áldozata

Falloszalakú szent jégoszlop a globális éghajlatváltozás legújabb áldozata a Himalájában: a természeti képződmény elolvadt. Több mint kétszáz éve minden nyáron hinduk ezrei zarándokoltak fel 4115 méter magasra, a kasmíri hegyek közé, hogy az Amarnath nevű gleccserbarlangban megcsodálják a hímveszőre emlékeztető hatalmas jégoszlopot, amely hitük szerint megtestesítette Sívát, a rombolás és a megújulás istenét.

Fogyatkozó hazai hullóállomány

A hullóket és kétéltűeket tekintve európai viszonylatban szerencsés helyzetben vagyunk. Bár hullófajaink egy részénél lassú állománycsökkenés zajlik, a kétéltűek állománya stabil – sommázhathatnánk a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Program hat éve zajló kutatásának eddigi eredményeit.

Fókavész Észak-Európában?

A dán hatóságok szerint fókavész fenyeget Észak-Európában: a dániai Anholt szigetére 48 fóka tetemét sodorta a víz.

A Der Spiegel című hamburgi hetilap online változata szerint a beteg állatokat megölik, hogy megakadályozzák a járvány kiterjedését. 1988-ban már lejátszódott egy hasonló járvány, akkor légzési nehézségekkel kezdődött, majd jött a láz, és végül összeomlott az állatok immunrendszere. Egy ismeretlen vírus volt a kiváltója az akkori fókapusztulásnak, amely 20 ezer állatot pusztított el az Északi- és a Balti-tengeren, az akkori állomány több mint felét.

Nyolcméteres óriáskalmárt vetett partra az óceán az ausztráliai Tasmaniában

A 250 kilós tetem az egyik legnagyobb, amit valaha találtak. A lábasfejű maradványait egy járókelő fedezte fel, esti sétája közben a Strahan város melletti Ocean Beach-en. Az állat karjai súlyosan sérültek, pontos nagyságát ezért nem is lehet megállapítani. Törzse 2 méter széles, teljes hossza pedig elérhette a 8 métert.

Gólyatragédia Tápíószentmártonban

Július 8-án a tápíószentmártoniak három gólyatetemet találtak: kettőre a földön, egyre pedig egy oszlopon lógva bukkantak. A fiatal gólyák épp az első útjukra indultak, ám a szél sajnos pont a fészekkel szomszédos utcában lévő 20 kV-os vezetéksor felé sodorta őket. A négy fiatal megpróbált megpihenni az oszlopokon, de közülük hármat megölt a feszítőoszlopok szigeteletlen vezetéke. A negyedik madár elrepült.

Gyümölcshajtású autók

A múlt hónap elején már az ENSZ is felhívta a figyelmet, hogy alaposan meg kell fontolni a bioüzemanyagokra való átállást, nehogy több kár származzék belőle, mint haszon.

Indonézia őserdeinek helyét 2022-re gyakorlatilag teljesen elfoglalhatják a pálmafaültetvények, de Brazíliában sem lesz éppen rózsás a helyzet, ha a bioüzemanyagok terjedésének üteme növekedni fog. A dél-amerikai és ázsiai államokat ezen túlmenően a földterületek koncentrációja is jellemezni fogja, aminek következtében a kisgazdaságok tulajdonosai tönkremennek.

Hamarosan kapható a sűrített levegővel működő autó

Megjelenés előtt áll a világ első kereskedelmi forgalomba kerülő, sűrített levegővel üzemelő autója, melyet az indiai óriáskonzern, a Tata gyárt. Az új típust a volt Forma-1-es mérnök Guy Négre fejlesztette ki, aki a kilencvenes évek hajnalán megalapította a luxemburgi MDI céget, amely kizárólag az alternatív meghajtású járművekkel foglalkozik.

Hulladékhegy lett a legnagyobb mesterséges korallzátony

1972-ben Florida partjai előtt mintegy kétmillió használt autógumit engedtek a tengerfenékre – ez lehetett volna a világ legnagyobb mesterséges korallzátonya. A várakozásokkal ellentétben azonban a korallak nem hódították meg a terepet, így a most már hulladékhegynek nyilvánított zátonyt ki kell emelni a vízből.

Illegális mészárlás a Földközi-tengeren

Ezekben a percekben is tiltott módszerekkel mészárolják több nemzet halásza a legértékesebb tonhalfaj, a kékúszójú utolsó életben maradt csapatait – helyszíni tudósítás a Földközi-tengerről.

„Három haláshajó, négy repülőgép egy helyen, egy időben. Ekkorát nem lőhetünk. És mégis. Egy nappal az EU-s halászati törvények és rendelkezések érvénybe lépése után mindenre fittyet hánynak a halászok. Hiába. Pénz beszél..., a halak meg kipusztulnak” – írja blogjában Mózes Szabina, a Greenpeace Magyarország sajtóreferense a helyszínről, a Rainbow Warrior fedélzetéről.

Japán kudarc a bálnavadászati kongresszuson

A Nemzetközi Bálnavadászati Bizottság (IWC – International Whaling Commission) az alaszakai Anchorage-ban tartott múlt heti éves ülésének zárónapján elutasította Japán azon törekvését, hogy part menti halászati közösségei speciális engedélyt kapjanak csukabálnák korlátozott számú elejtésére. Hozzájárult azonban ahhoz, hogy a Dániához tartozó, korlátozott autonómiát élvező Grönland némiképp megnövelje saját vadászati kvótáját.

2010-08-08

Pannon-Palatinus Szerkesztőbizottság